

Väljaandja:	Vabariigi Valimiskomisjon
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	20.03.2009
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	21.02.2014
Avaldamismärge:	RTL 2009, 26, 337

Välisriigis hääletamise kord Euroopa Parlamendi valimistel

Vastu võetud 30.01.2009 nr 9

Määrus kehtestatakse [Euroopa Parlamendi valimise seaduse](#)(edaspidi *seadus*) § 13 lõike 4 punkti 5 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Hääletamisõigus

(1) Välisriigis on õigus hääletada igal alaliselt välisriigis elaval või ajutiselt välisriigis viibival Eesti kodanikul, kes on valimiste päevaks saanud 18-aastaseks.

(2) Välisriigis on õigus hääletada igal ajutiselt välisriigis viibival Eesti kodakondsust mitteomaval Euroopa Liidu kodanikul:

- 1) kes on valimispäevaks saanud 18-aastaseks;
- 2) kelle püsiv elukoht on Eestis, see tähendab tema elukoha aadressiandmed on kantud Eesti rahvastikuregistrisse (edaspidi *rahvastikuregister*);
- 3) kellelt tema päritoluriigis ei ole hääletamisõigust ära võetud.

(3) Hääleõiguslik ei ole isik, kes on valimisõiguse osas tunnistatud teovõimetuks.

(4) Hääletamisest ei võta osa isik, kes on kohtu poolt süüdi mõistetud kuriteos ja kannab vanglakaristust.

(5) Isik võib samadel Euroopa Parlamendi valimistel hääletada ainult ühe Euroopa Liidu liikmesriigi korraldavatel valimistel.

§ 2. Hääletamise korraldamine

(1) Välisriigis alaliselt elavate valijate ja seal ajutiselt viibivate valijate hääletamist välisriigis korraldavad Eesti välisesindused.

(2) Kui Vabariigi Valitsuse korraldusega on määratud hääletamist korraldama aukonsuli juhitud konsulaarasutus, teeb käesolevas korras ettenähtud toiminguid aukonsul.

(3) Hääletamist korraldab välisesinduse juht või tema määratud ametnik. Käesoleva paragrahvi lõikes 2 ettenähtud juhul korraldab hääletamist aukonsul või tema määratud isik.

(4) Hääletamise korraldaja peab olema Eesti kodanik, kes on valimiste päevaks saanud 18-aastaseks ja keda ei ole valimisõiguse osas tunnistatud teovõimetuks.

(5) Valija hääletab kirja teel, vahetult Eesti välisesinduses või elektrooniliselt.

(6) Välisesinduse juht määrab:

- 1) kirja teel saadetavate hääletamisedelite välisesindusse laekumise tähtpäeva;
- 2) välisesinduses hääletamise aja.

(7) Vabariigi Valimiskomisjon edastab Välisministeeriumi kaudu välisesindustele:

- 1) hääletamisedelid;
- 2) hääletamise korraldamiseks vajalikud ümbrikud;
- 3) kandidaatide koondnimekirja.

(8) Hääletamist korraldav isik paneb käesoleva paragrahvi lõike 7 punktis 3 märgitud nimekirja iga lehekülje paremasse alanurka välisesinduse pitsati jäljendi.

(9) Kõik parandused ja muudatused registreeritud kandidaatide kohta kantakse viivitamata kandidaatide koondnimekirja, nimekiri trükitakse uuesti. Eelmine nimekiri hävitatakse.

(10) Kui kandidaatide koondnimekirjad on välisesindusele üle antud ja uut nimekirja ei ole võimalik saata, teeb hääletamist korraldav isik nimekirja muudatuse või paranduse, kirjutab märke tegemise kuupäeva ja oma allkirja ning kinnitab paranduse või muudatuse välisesinduse pitsati jäljendiga.

(11) Hääletamist korraldav isik peab välisesinduses arvestust valijakaartide saatmise, hääletamistaotluste esitamise, kirja teel ja välisesinduses hääletanute ning hääletamissedelite kasutamise kohta

2. peatükk **HÄÄLETAMISE ETTEVALMISTAMINE**

§ 3. Valijate nimekiri ja valijakaart

(1) Rahvastikuregistri vastutav töötleja korraldab Välisministeeriumi kaudu välisriigis alaliselt elavate valijate nimekirjade ja valijakaartide edastamise välisesindustele hiljemalt 90. päeval enne valimispäeva.

(2) Valijate nimekirja kantakse valija kohta järgmised andmed:

- 1) ees- ja perekonnanimi;
- 2) isikukood;
- 3) elukoha aadressiandmed, kui need on teada.

(3) Valijate nimekirja reale «vald/linn» märgitakse välisriigi nimi ja valimisjaoskonna numbri asemele välisesinduse nimi.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 esitatud andmed kantakse ka kirja teel hääletanute ja välisesinduses hääletanute nimekirja. Nimekirja märkuste lahtrisse märgitakse vastavalt hääletamissedeli kirja teel laekumise või hääletamise kuupäev.

(5) Kui alaliselt välisriigis elavate valijate nimekirja kantud isik kantakse Euroopa Liidu teise liikmesriigi valijate nimekirja ja sellest on teavitatud rahvastikuregistri vastutavat töötajat, teavitab rahvastikuregistri vastutav töötleja sellest viivitamata Välisministeeriumi kaudu välisesindust. Välisesindus kustutab teatise alusel isiku valijate nimekirjast.

(6) Kirja teel hääletanute ja välisesinduses hääletanute nimekirjana võib kasutada rahvastikuregistri vastutava töötleja poolt koostatud ja välisesindusele saadetud nimekirja, kandes sinna lisaks käesoleva korra alusel nimekirja võetud alaliselt välisriigis elavad valijad ning ajutiselt välisriigis viibivad hääletanud valijad.

(7) Kui välisriigis alaliselt elava või seal ajutiselt viibiva valija aadress on teada, saadab välisesindus talle valijakaardi kirja teel või elektronpostiga hiljemalt 85. päeval enne valimispäeva.

(8) Valijakaardile kantakse:

- 1) valija ees- ja perekonnanimi;
- 2) valija sünniaeg;
- 3) valija aadress;
- 4) välisesinduse aadress;
- 5) kirja teel hääletamise taotluse esitamise, kirja teel hääletamise ja välisesinduses hääletamise kord;
- 6) kirja teel hääletamise taotluse välisesindusele laekumise tähtpäev;
- 7) kirja teel saadetava hääletamissedeli välisesindusele laekumise tähtpäev;
- 8) välisesinduses hääletamise aeg;
- 9) elektroonilise hääletamise aeg;
- 10) välisesinduse telefoninumber ja e-posti aadress, kui välisesindusel on veebileht, siis selle aadress;
- 11) Vabariigi Valimiskomisjoni veebilehe aadress.

§ 4. Hääletamistaotluste esitamine

(1) Kui valija soovib hääletada kirja teel, saadab ta oma asukohariigi Eesti välisesindusele sellekohase taotluse. Kui valija asukohariigis Eesti välisesindust ei ole, saadab valija taotluse lähimale Eesti välisesindusele.

(2) Valija, kes on kantud alaliselt välisriigis elavate valijate nimekirja:

- 1) lisab taotlusele isikut tõendava dokumendi isikuandmete lehekülje koopia;
- 2) märgib taotluses välisriigis oleva elukoha aadressi.

(3) Alaliselt välisriigis elav valija, keda ei ole alaliselt välisriigis elavate valijate nimekirjas:

1) lisab taotlusele nende dokumentide koopiad, mis tõendavad tema isikut ja seda, et tal on hääletamisõigus seaduse § 4 lõike 1 kohaselt;

2) märgib välisriigis oleva elukoha aadressi;
3) märgib, kus oli tema viimane elukoht Eestis (maakond, Tallinna linnaosa või Tartu linn). Kui alaliselt välisriigis elaval valijal ei ole Eestis elukohta olnud, märgib ta oma vanemate või vanavanemate viimase elukoha Eestis.

(4) Alaliselt välisriigis elav valija saab oma varem märgitud vanemate või vanavanemate viimase elukoha andmeid muuta ainult juhul, kui ta tõestab seda dokumentaalselt.

(5) Ajutiselt välisriigis viibiv valija märgib taotluses lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 ettenähtud andmetele ka oma rahvastikuregistri järgse elukoha aadressi Eestis.

(6) Taotlused peavad olema laekunud välisesindusele hiljemalt 30. päeval enne valimispäeva.

§ 5. Hääletamisdokumentide saatmine valijale

(1) Taotluse õigeaegselt saatnud valijale, kes vastab seaduse nõuetele, saadab välisesindus esimesel võimalusel:

- 1) hääletamissedeli;
- 2) Vabariigi Valimiskomisjonilt saadud kaks ümbrikku;
- 3) kandidaatide koondnimekirja.

(2) Valimisele ümbrikule kantavad andmed võib trükkida valimiste infosüsteemist.

3. peatükk HÄÄLETAMINE

§ 6. Kirja teel hääletamine

(1) Valija täidab hääletamissedeli seaduses ettenähtut järgides.

(2) Valija paneb täidetud sedeli ühte välisesinduse saadetud ümbrikku. Viimase paneb valija välisesinduse saadetud teise välimisse ümbrikku.

(3) Alaliselt välisriigis elav valija kirjutab valimisele ümbrikule oma nime ja isikukoodi ning märgistab ristiga lahtri «välisriigis hääletamisel».

(4) Ajutiselt välisriigis viibiv valija kirjutab valimisele ümbrikule oma nime, isikukoodi ja oma rahvastikuregistrijärgse elukoha aadressi Eestis seisuga 30 päeva enne valimispäeva ning märgistab ristiga lahtri «väljaspool elukohajärgset jaoskonda toimuval eelhääletamisel».

(5) Valija saadab ümbrikes oleva hääletamissedeli välisesindusele.

(6) Kirja teel saadetavad hääletamissedelid peavad olema välisesindusele laekunud välisesinduse määratud päeval, mis peab olema määratud arvestusega, et hääletamissedelid laekuksid Vabariigi Valimiskomisjonile hiljemalt neljandal päeval enne valimispäeva.

(7) Välisesindus koostab kirja teel hääletanud valijate nimekirja ning edastab selle Vabariigi Valimiskomisjonile arvestusega, et nimekiri laekuks Vabariigi Valimiskomisjonile hiljemalt neljandal päeval enne valimispäeva.

(8) Kirja teel hääletamise korral kannab käesoleva korra § 4 lõikes 1 ja käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud toimingutega seotud kulud valija.

§ 7. Hääletamine välisesinduses

(1) Kui valija ei esita kirja teel hääletamise taotlust välisesindusele käesoleva korra § 4 lõikes 6 ettenähtud tähtaja jooksul või ei saada hääletamissedelit välisesindusele käesoleva korra § 6 lõikes 6 ettenähtud tähtpäevaks, võib ta hääletada välisesinduses viimase määratud ajal.

(2) Välisesinduses hääletamist peab välisesindus võimaldama vähemalt kahel päeval ajavahemikus 15. päevast kuni 10. päevani enne valimispäeva.

(3) Välisesinduses hääletamist korraldab isik võib hääletamise korraldamisel kasutada abilisi, kes peavad vastama käesoleva korra § 2 lõikes 4 sätestatud nõuetele.

(4) Hääletamisruumis peab olema tagatud salajane hääletamine. Valijal peab olema võimalus tutvuda kandidaatide koondnimekirjaga.

(5) Hääletamisruumis ja ruumides, mille kaudu valija siseneb hääletamisruumi, on valimisagitatsioon keelatud.

(6) Hääletamisedeli saamiseks esitab valija hääletamist korraldavale isikule kehtiva isikut tõendava dokumendi.

(7) Alaliselt välisriigis elav valija, keda ei ole kantud rahvastikuregistri alusel koostatud valijate nimekirja, esitab hääletamisel isikut tõendava dokumendi ja muud dokumendid, mis tõendavad, et tal on hääletamisõigus seaduse § 4 lõike 1 kohaselt. Valija andmed kantakse valijate nimekirja.

(8) Enne valijale hääletamisedeli andmist peab hääletamist korraldav isik veenduma, et valija ei ole hääletanud kirja teel. Kui pärast seda, kui valija on hääletanud välisesinduses, selgub, et valija on hääletanud ka kirja teel, jätab hääletamist korraldav isik kirja teel saabunud hääletamisedeli Vabariigi Valimiskomisjonile hääletamistulemuse kindlakstegemiseks edastamata.

(9) Välisesinduses hääletav valija annab hääletamisedeli saamise kohta allkirja välisesinduses hääletavate valijate nimekirja.

(10) Välisesinduses hääletab valija käesoleva korra § 6 lõigetes 1–4 ja § 5 lõikes 2 ettenähtut järgides.

(11) Valija annab ümbrikes hääletamisedeli välisesinduses hääletamist korraldavale isikule. Hääletamisedelite ja muude valimisdokumentide hoidmise eest vastutab välisesinduses hääletamist korraldav isik.

(12) Välisesinduse juht kirjutab valijate nimekirjadele alla pärast hääletamise lõppemist.

§ 8. Hääletamisedelite arvestus välisesinduses

(1) Pärast välisesinduses hääletamise lõppemist täidab välisesinduses hääletamist korraldav isik hääletamisedelite arvestuslehe. Hääletamisedelite arvestusleht täidetakse järgmiselt:

- 1) lahtrisse «sedeleid saadud» kirjutatakse Vabariigi Valimiskomisjonilt saadud hääletamisedelite arv;
- 2) lahtrisse «sedeleid välja saadetud» kirjutatakse välisesindusest kirja teel hääletamiseks välja saadetud hääletamisedelite arv;
- 3) lahtrisse «kirja teel laekunud sedeleid» kirjutatakse välisesindusse kirja teel laekunud hääletamisedelitega ümbrike arv;
- 4) lahtrisse «sedeleid valijatele antud» kirjutatakse välisesinduses hääletanud valijatele välja antud hääletamisedelite arv allkirjade arvu järgi valijate nimekirjas;
- 5) lahtrisse «sedeleid rikutud» kirjutatakse välisesinduses hääletanud valijate tagastatud rikutud hääletamisedelite arv;
- 6) lahtrisse «sedeleid kasutatud» kirjutatakse kasutatud hääletamisedelite arv kokku, mis peab olema võrdne arvestuslehe alapunktides 2, 4 ja 5 lahtritesse kirjutatud arvude summaga;
- 7) lahtrisse «sedeleid kasutamata» kirjutatakse kasutamata hääletamisedelite arv, mis peab olema võrdne arvestuslehe alapunktide 1 ja 6 lahtritesse kirjutatud arvude vahega.

(2) Välisesinduses hääletamist korraldav isik edastab Vabariigi Valimiskomisjonile järgmised hääletamisdokumendid:

- 1) hääletamisedelitega ümbrikud;
- 2) hääletamisedelite arvestusleht;
- 3) alaliselt välisriigis elavate valijate nimekiri ning kirja teel ja välisesinduses hääletanud valijate nimekirjad;
- 4) hääletamistaotlused koos koopiatega Eesti kodaniku isikut tõendavate dokumentide isikuandmete lehekülgedest ja muudest dokumentidest, mis tõendavad hääletamisõigust;
- 5) hääletamise korraldamisel kasutamata jäänud ümbrikud.

(3) Hääletamisedelitega ümbrikud, mis on laekunud välisesindusele kirja teel pärast ümbrike edastamist Vabariigi Valimiskomisjonile, jätab hääletamist korraldav isik Vabariigi Valimiskomisjonile hääletamistulemuste kindlakstegemiseks edastamata.

(4) Kasutamata jäänud, valijate rikutud hääletamisedelite ning Vabariigi Valimiskomisjonile edastamata jäetud sedelite hävitamise korraldab välisesinduses hääletamist korraldav isik.

§ 9. Hääletamisedelite arvestus valimiskomisjonides

(1) Välisesindusele laekunud hääletamisedeleid arvestatakse hääletamistulemuste kindlakstegemisel, kui need laekuvad Vabariigi Valimiskomisjonile hiljemalt neljandal päeval enne valimispäeva.

(2) Saanud alaliselt välisriigis elavate valijate hääletamisedelitega ümbrikud ja nimekirjad, kontrollib Vabariigi Valimiskomisjon, kas alaliselt välisriigis elav valija ei ole hääletanud mitu korda ja kas Eestis hääletanud alaliselt välisriigis elav valija on kantud välisriigis alaliselt elavate valijate nimekirja.

(3) Kui alaliselt välisriigis elav valija on hääletanud mitu korda või teda ei ole kantud välisriigis alaliselt elavate valijate nimekirja, jätab Vabariigi Valimiskomisjon kõik valija hääletamisedelitega ümbrikud hääletamistulemuste kindlakstegemisel arvestamata. Kui valija on hääletanud nii elektrooniliselt kui ka hääletamisedeliga, arvestatakse valija hääletamisedelit. Kui valija on hääletanud mitu korda

hääletamissedeliga ja elektrooniliselt, jäetakse kõik valija hääletamissedeliga ümbrikud ja elektrooniliselt antud hääled arvestamata.

(4) Alaliselt välisriigis elavate valijate hääletamistulemused teeb kindlaks Tallinna Linna Valimiskomisjon.

(5) Vabariigi Valimiskomisjon edastab alaliselt välisriigis elavate valijate hääletamissedeleid käesoleva paragrahvi lõikes 4 määratud valimiskomisjonile hiljemalt teisel päeval enne valimispäeva.

(6) Saanud Vabariigi Valimiskomisjonilt alaliselt välisriigis elavate valijate hääletamissedelitega ümbrikud, avab käesoleva paragrahvi lõikes 4 määratud valimiskomisjon välimise ümbriku ning korraldab sisemiste ümbrike hoidmise kuni nende avamiseni valimispäeval hääletamistulemuste kindlakstegemiseks.

(7) Ajutiselt välisriigis viibivate valijate hääletamissedelitega ümbrikud edastab Vabariigi Valimiskomisjon maakonna valimiskomisjonide kaudu hiljemalt valimispäevale eelneval päeval vastavatele jaoskonnakomisjonidele, kus sedeleid arvestatakse hääletamistulemuste kindlakstegemisel seaduse §-s 47 ettenähtud korras.

4. peatükk **LÕPPSÄTE**

§ 10. Määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valimiskomisjoni 5. märtsi 2004. a määrus nr 37 «Välisriigis hääletamise kord Euroopa Parlamendi valimistel» tunnistatakse kehtetuks.

Vabariigi Valimiskomisjoni esimees Heiki SIBUL